

మాంగళ్యానికి

మరో

వీలువ

రచన :

టి. సుకన్య

వ్రాసిన జోరు హెచ్చింది. ఉరుములు, మెఱపులలో భయంకరంగా కురుస్తుంది. ఇంకా ఆవేళవరకూ ఇల్లు చేరని, సీతాలు రాక కోసం, నిరక్షిన్నూ గుమ్మాందగ్గరె కూర్చున్నాడు వెంకన్న. ఏడయింది కాబోలు స్వగతంగా అనుకున్నాడు. పిల్లలు తల్లి రాక కోసం కాలేకడుపులతో ఎదురు చూస్తున్నారు ఒకటిరెండు సార్లు “అమ్మేది? అయ్యా!” అంటూ అడిగారు.

శరభయ్య ఇద్దరు కూతుళ్ళలో రెండోది సీతాలు. సీతాలు అక్క, నాగరత్నం, బావ వెంకన్న అక్కడక్కడా. కూలిపనులు చేసి డబ్బు సంపాదిస్తారు. నాగరత్నం కొందరిళ్ళలో పాచి పనులు కూడ చేస్తుంది. ఈ విధంగా వారి కుటుంబం ఆకలిబాధ లేకుండా జీవిస్తుంది సంతోషించేది, అప్పుడప్పుడు అక్కను చూడ వచ్చిన సీతాలు.

ఎడాదిక్రితం అనుకోకుండా, జబ్బుచేసి కన్ను మూసింది నాగరత్నం. పిల్ల పెంపకార్థం, సీతాలుని వెంకన్న కిచ్చి చేకాడు శరభయ్య. సీతాలు కూడ మన స్ఫూర్తి గా ఒప్పుకుంది. సీతాలు ప్రేమాభిమానాలతో, ఆతి త్వరలో పిల్లలను మచ్చిక చేసుకుని, “అమ్మా!” అని పిలిపించుకోసాగింది. నాగరత్నం చేసే ఇళ్ళలోనే పనికి కుదిరింది సీతాలు.

రోజూ ఇంటింటా పని ముగించుకొని, ఆరింటికల్లా అందరూ పెట్టిన అన్నం మూటతో, గుడిసె చేరేది సీతాలు.

ఆరోజు దారగారింట్లో పార్తి ఉందని తెలుసు వెంకన్నకు. ఎంత పార్తి అయితే మాత్రం, మధ్యాహ్నం నుంచి మొదలైన పార్తి ఇంకా పూర్తి కాకుండా ఉంటుందా? పైగా వర్ష మొకటి, ఇంట్లో పిల్లలు భయ పడ్డారని ఇంకాస్త ముందుగానే రావల్సింది సీతాలు. సాధారణంగా వెంకన్న రాత్రి ఎనిమిది, తొమ్మిదింటికి గాని రాడు. ఈ రోజు కూలి దొరకనందున, వరం వచ్చే నూచనలున్నాయని ఇల్లుకు చేరాడు. అప్పుడే మూడు గంటలు గడిచాయి. సీతాలు జాడలేదు ఎక్కడో పిడుగు పడ్డశబ్దం. నగరంలో విద్యుద్దీపాలారి పోయినవి, పిల్లలు భయంతో కేకలు పెట్టి తండ్రిని వెను వేసుకున్నారు.

బయట వెంకన్న వెంపుడు కుక్క, ఎందుకో భౌ! భౌమని మొరిగి ఊన్కుంది. తనకు పరిచితమైన అడుగుల సవ్వడి విని కాబోలు. తడిక తోనుకుని లోపల ప్రవేశించింది సీతాలు. మనిషి అలికిడిగ్రహించి, మూలనున్న గుడ్డిదీపపు వత్తిని పెంచి తన ముసలికళ్ళతో, సీతాలుని పొల్చుకోలేక “ఎవరదీ?” అన్నాడు.

“నేనే! మావ!” అంటూ అంతవరకూ బిగబట్టె

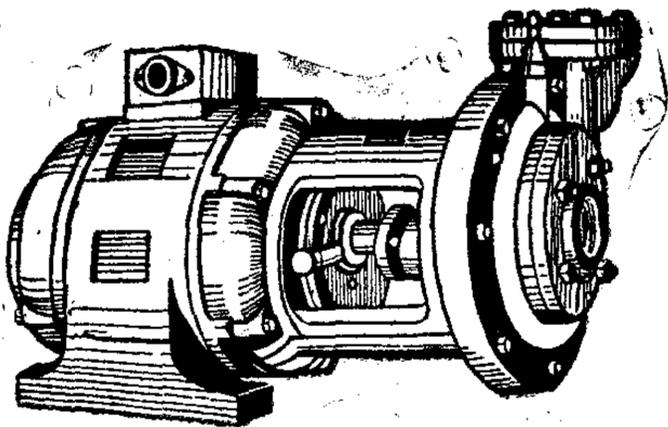
MAHENDRA

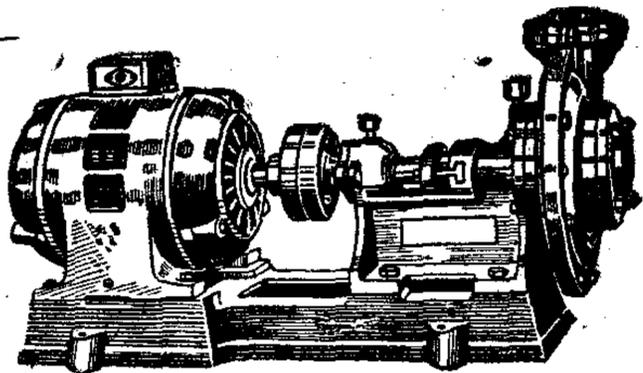
పంపులు - మోటారులు

మీరు...

ఎక్కువ పంటలు పండించుటకు

మహేంద్ర

పంపులు మరియు మోటారులకు
అమర్చండి.

“మహేంద్ర” ఎలెక్ట్రిక్ మోటారులు మరియు
సెంట్రీఫ్యూగల్ పంపులు సింగిల్ ఫేస్, 3 ఫేస్
మోనోబ్లాక్స్ కప్పల్ సెట్ మరియు బెల్ట్
పంపులు అన్ని సైజులలోనూ దొరుకును.

ఆంధ్ర ప్రభుత్వము వారిచే తక్కువ
కంతులలో అంగీకరించబడినది.

వివరములకు

ఫోన్ : 30138. గ్రాం : “మహీపంప్”

**MAHENDRA
ENGINEERING WORKS
Coimbatore - 641 037.**

నదుఖాన్ని, ఇక ఆపుకోలేనట్లు రెండడుగుల్లో వెంకన్నని
వాటేసుకుని ఏడవ సాగింది.

“ఎవరూ? నువ్వుటే? ఎందుకేడుస్తావ్?” వెంకన్న
హృదయం ఆర్ద్రమైంది. లాలసగా అడిగి విషయం తెల్పు
కున్నాడు వెంకన్న.

ఆరోజు పార్టీ పనుల పేర సీతాలుని ఇల్లుకదలి నివ్వ
లేదాదొరగాడు. అతని భార్య పార్టీ అయిన తర్వాత
ఫ్రెండ్స్ ని డ్రాఫ్ చేయడాని కళ్ళింది. వర్షం వస్తుందని
ఇంటిదారి పట్టలేదు. అమ్మగారువచ్చాక చెప్పి, పెట్టింది
తీస్కేశ్చచ్చని ఊర్కుంది. బాగా మందు పుచ్చుకున్న
దొరగారికి కళ్ళ ముందు కదిలింది సీతాలు.

సీతాలుని బలవంతం చేయబోగా, ఖాళీ విస్కీ
బాటెలోతో అతన్ని గాయపరిచి, తప్పించుకొని,
వర్షంలో తడుచుకుంటూ, ఇల్లుచేరింది. అంతా ఆమా
యకంగా, నిష్కల్మషంగా, చెబుతున్న సీతాలు వెంకన్న
కంటికి పసిపిల్లలాగ కనిపించగా సీతాలుని మరింతదగ్గరికి
తీసుకుంటూ “ఊర్కోపిచ్చిదానా! ఏమైందిప్పుడు? ఆ
తల్లిదయవల్ల బయట పడ్డావు,” అంటూ పోలేరమ్మకు
చేతులు బోడించాడు.

“ఆయింటికి పనికళ్ళను మావా!”

“సరే! ఆతల్లిచల్లగ చూస్తే మరో ఇల్లు దొరక్క
పోదు” అన్నాడు వెంకన్న.

అంతక్రితమే ఇక తల్లిరాదని నిరాశతో, పిల్లలు
ముగ్గురూ, భయంతో, నేలమీదపడి నిద్రలోకి చేరాడు
ఆలాపడుకున్న పిల్లలకేసి జాలిగ చూస్తూ, ముగ్గురినీ
పక్కలకు చేర్చి, తనమావ దేవుడు కాబట్టె తనను తమిం
చాడని సంతోషంతో నిద్రలోకి జారింది సీతాలు.

♦ ♦ ♦
మూడు రోజులుగా వర్ష తగ్గడం లేదు. ఆ ఇల్లుపని
మానేసినప్పటికీ మరో మూడిల్లు అంతకు ముందు నించే
పనిచేస్తుండడం వలన ఎలాగో పిల్లల కడుపు నిండ గల్గు
తుంది సీతాలు. ఏమైనా మిగిలితే వెంకన్నను తినమనేది.
కాని వెంకన్న సీతాలుతో పంచుకు తినేవాడు. వర్షంలో
కూడ వెంకన్న కూలితోసం తిరగని చోటు లేదు. రోజూ
నిరాశతో ఇంటి ముఖం పట్టెవాడు. ఆ రోజు సాయంత్రం
వెంకన్న, చలికి వణుకుతూ ఇల్లు చేరాడు. మర్నాటికి
జ్వరం పట్టుకుంది. తను పుట్టినప్పటినించీ చిన్న జబ్బు

కూడ రాలేదన్నాడు. వెంకన్న జ్వరం హెచ్చింది. వర్షం తగ్గడం లేదు, విచారినూ కూర్చుంది సీతాలు.

ఫీ! వెధవ బ్రతుకు. బ్రతికినా ఒకటే చచ్చినా ఒకటే కనిగా కోపంగా విసుక్కుంది ప్రమీల. ఆమె కాకోజంతా అలాగే ఉంది. గదిలో ఓమాల, జ్వరంతో, దగ్గుతో, మూలుగుతూ, బాధపడుతూన్న సత్యమూర్తిపై, ఆమె వాడి చూపులు మాటిమాటికీ, విసురుతూనే ఉంది.

సత్యమూర్తి ప్రమీలను వెళ్ళాడి విడేళ్ళు కావస్తుంది. ఒక్క బిడ్డ కూడ పుట్టలేదు, పుట్టాలని కూడ ప్రమీలకు లేదు. ప్రమీల అత్త గారు మనవణి చూడాలనుకుంటూనే, చూడకుండా లోకంనించి నిష్క్రమించింది.

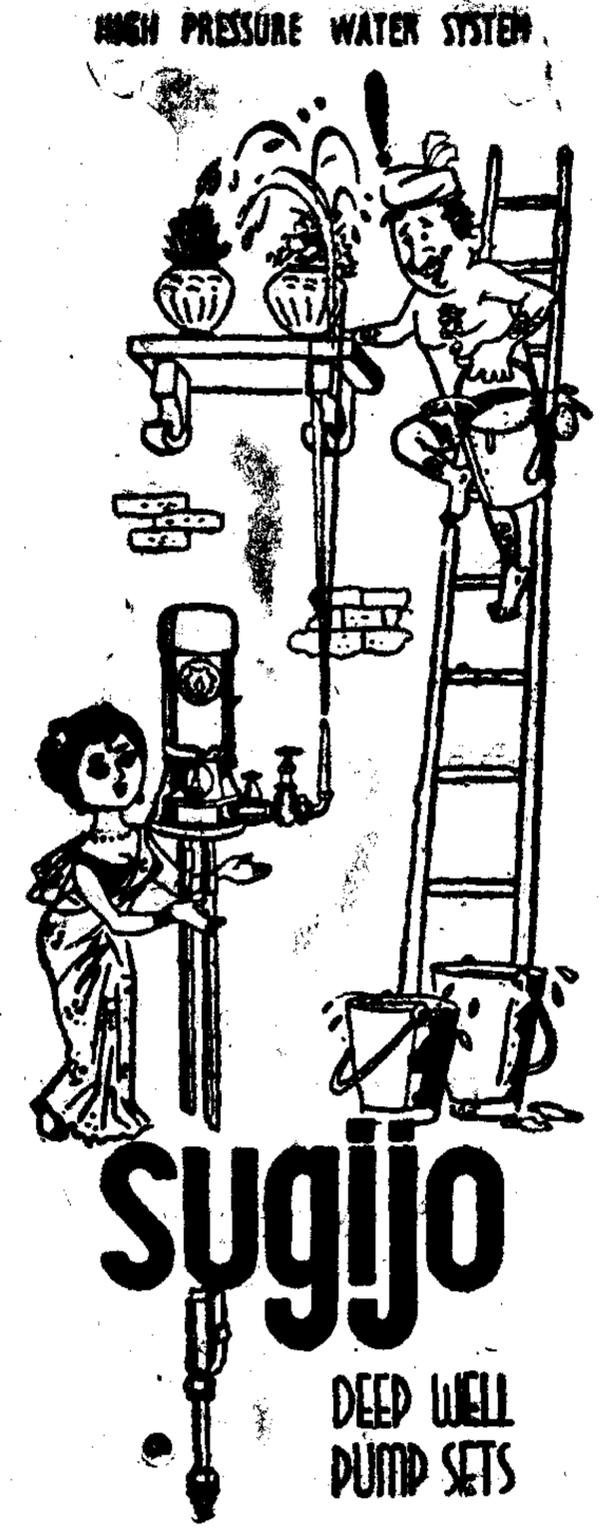
ప్రమీల నవనాగరికతా మోజులో దిగబడి ఉంది. అత్యీయతా, అనుగాగం ఆమెలో మచ్చుకేనా కనబడవు. స్వేచ్ఛాజీవన మంటే ఆమెకు చాలా ఇష్టం. అత్త గారు మరణించాక, భర్తతప్ప, వేరే బంధాలు లేక పోవడం చేత ఆమె కోర్కెకు పునాదు లేర్పడ్డాయి. సంపాదించిన విద్యువందలు తెచ్చి భార్య చేతిలో పోస్తాడు సత్యమూర్తి. అయినా ఆమెకు తృప్తిలేదు. నెలలో సగం రోజులు అతనికి ఒకేపూట భోజనం పెడుతుంది. అతన్ని ప్రేమగా చూడదు, భర్తగా గౌరవించదు.

ఈ మధ్యనె, ప్రమీలకు, పార్వతితో పరిచయం ఏర్పడి క్రమంగా ప్రగాఢ స్నేహంగా మారింది. పార్వతి ఆశయాలు ఆలోచనలు, ప్రవర్తన ప్రమీలకు నచ్చాయి. ఆమె అడుగుజాడల్లో నడవడం నేర్చుకుంది. ఆమె ద్వారా చాటుగా సంపాదించ సాగింది. హతాత్తుగా ప్రమీల దగ్గరకన్నిస్తున్న విలువైన చీరలు, నగలు చూసి ఎక్కడిదని అడగలేదు సత్యమూర్తి, ఆమె చెప్పలేదు. మొదటి సారిగ పార్వతితో కలిసి ఆక్రొత్త వృత్తిలోకి దిగినప్పుడు, ప్రమీలను ఏదో శక్తి ప్రతిఘటించింది. దానికి (ఆమె అలా మారడానికి) కారణం భర్తల అసమర్థతేనని సహేతుకంగా వివరించి నచ్చ చెప్పింది పార్వతి. దాన్ని ఆమోదించింది. ప్రమీలలోని అహం భావం. డబ్బుఇచ్చే రక రకాల సౌఖ్యాలు ఆమె మనసులో తిరిగి నోటికి తాళం వేసినాయి.

ఈ వారం రోజులుగ పార్వతి ఊళ్ళోలేదు. బాయి

There is Joy
Where there is

J O T H I
ENGINEERING WORKS
Industrial Estate
MADURAI - 625 007.

ఫ్రెండ్ తో కాశ్మీర్ ఊటి, చూడడానికెళ్ళింది. తనకొక్క వృత్తిలో అనుభవం తక్కువ. చేతిలో చిల్లిగవ్వలేదు. ఆయన కోగంలో మంచాన పడ్డాడు. ఉన్న పాతిక రూపాయలు మోహన కొట్టి డాక్టరుకు చూపించుకోమంది, నల్లరూ నవ్వుతారని, అయినా తగ్గలేదు.

మొన్న కామాక్షిగారు కట్టుకున్న కాశ్మీర్ నిల్కోచీరె ఆమెమనసులో బాగా ముద్రవేసుకుంది. 'ఈ మొద్దు మెహంతో కాశ్మీర్ ఎలాగు వెళ్ళలేను. ఆ కాశ్మీర్ చీరె నా లభిస్తుందా?' అని మనసులో తిట్టుకోసాగింది. పార్వతిలో స్నేహం ఏర్పడక, ఆమె మనసును వికోరికా ఇంతసేపు వేధించలేదు. మనసు కోరిన వెంటనే సమకూర్చేది చేతిలోని డబ్బు, డబ్బులేకుండా ఇలా సతమత మయ్యే బాధలు చాలావరకామె మరచి పోయింది. ఆ చీరె సంపాదించడానికి పథకం వేస్తున్న తరుణంలో ఆయనలా జ్వరంతో లీవు పెట్టి ఇంట్లో ఉండడం ప్రమీలకు విపరీతమైన కోపాన్ని కలుగ చేసింది.

'ఎలా? ఆ చీరె సంపాదించడం ఎలాగ' ఈ ప్రశ్న ఆమెమనసులో చేరి ఊపిరి నలపనివ్వడం లేదు. నిరాశ ఆమెను వశంచేసుకుంది. కోపాన్ని మాటల్లో వెల్లిగ్రక్కసాగింది.

భార్య ఈ బెల్లాంటి, మాటలు వినలేక, మెల్లగా, ఓపిక చేసుకుని ఆఫీసుకేసి దారితీశాడు సత్యమూర్తి.

వెంకన్నకు ఎంతకూ జ్వరం తగ్గడం లేదు. సీతాలు పనికళ్ళ మనస్కరించక, ఇంటిపట్టునె ఉంటున్నది. వర్షం ఏ మాత్రం తగ్గడం లేదు. పిల్లలు ఆకలికి అలమటించి పోతున్నారు. వెంకన్న స్థితిచూసి సీతాలుకు ఏమీ తోచడంలేదు. దాదాపు స్పృహ కోల్పోయినట్లున్నాడు. అమాయకులైన పిల్లలు ఆకలికి ఏడుస్తున్నారు. చేతిలో చిల్లిగవ్వ లేదు. ఇంట్లో అన్నం వండే మట్టి పాత్రలు, పత్తుగిన్నెలు, చింకిగుడ్డలూతప్ప విలువైన వస్తువేది లేదు అడవిలో ఒంటరిగా చిక్క కున్నట్లున్నది సీతాలు స్థితి.

'మావ తనమావ తనుకు దూరమవుతాడా? తల్లి కాపాడు!' ఈ చింతే సీతాలు మనసులో చోటుచేసుకుని, ఊణ, ఊణం భయం ఆమెను వశంచేసుకుని, భోయన విడిచింది.

డార్టరుకు చూపించాలి, కనీసం తన మావ దక్కాలంటే జ్వరం తగ్గడానికేనా మందు వాడాలి. మాడు

కోజులుగ గుక్కడు మంచినీళ్ళయినా తాగలేను వెంకన్న. పిల్లలకు గంజిమాడ పోయ్యలేక పోతుంది సీతాలు. తిరిగిన చోటల్లా తిరిగింది అప్పుకోసం, నెలాఖరు కోజాలని ఎవరూ ఇవ్వలేదు. నెలకీతం ప్రయత్నించినా దొరకలేదు.

“మావా” అంటూ వెంకన్న మీదపడి, కుదుప సాగింది. ఏడుస్తూనే బయట పడిన తాళిబొట్టు పచ్చగ మెరిసి, సీతాలు కన్నీరు ఆపింది. పనుపు తాడు మెడని ధరించి, మంగళనూత్రాలు పట్టుకుని, నిండా కొంగు కప్పుకుని, తడిక తోసుకుని వర్షంలో నడవసాగింది సీతాలు.

భర్త అలా బయట పడగానే తేలిగానిట్టూర్చి, మెదడుకు పదును పెట్టసాగింది ప్రమీల.

డబ్బుకోసం చాలారకాలుగ ప్రయత్నించింది ప్రమీల. నెలాఖరు కావడంచేత ఎక్కడా నగదు వేరం చిక్కలేదు. అనుభవ లోపం చేత, నేర్చుకొన్న సంపాదించలేకపోయింది. బతిమాలడానికి అభిమానం అడ్డువచ్చింది. ఇల్లంతా గాలించింది. కానీకి కొఱగాని గిల్లువగలు, అల్పామినియం గిన్నెలు, పైమెలుగులు దిద్దుకొని, అమ్మకానికి పనికిరాని నకిలీ చీరెలు ఆమెను వెక్కిరించాయి.

'ఛ! ఆ కాశ్మీర్ చీరెముందు ఇవెంత! అని బాధపడసాగింది. సత్యమూర్తి రాకుండానే పనిపూర్తి కావాలి. అతని రిస్తువాచీ ఎనాడో కొట్లాపెట్టింది. ఇంకా ఏంమిగిలాయా? అంటూ ఆలోచించ సాగింది.

అద్దం ముందు కూచుని వంగి తన అందమైన ప్రతిబింబాన్ని చూసుకుంది. అలాగే ఇంకాస్త వంగి తన పెదవుల్ని స్పృశించింది. నిలువుటద్దం ముందు నిల్చుని నిలువెత్తు ప్రతిబింబాన్ని పరీక్షించుకుంది. “తన మాతాత్తుగ ఆమెకళ్ళు యెదనుండి వ్రేలాడుతున్న తాళిబొట్టు వైనిలిచాయి. చటుక్కున ఆమె మెదడులో ఆలోచన తట్టింది. పుటుక్కున తాళి రెంచి, గొడుగు చేతబట్టుకొని, వీధి వాకిలి మూసి బయటికి నడిచింది.

“బాబూ! ఆపదలో ఉన్నాం మంచిధర ఇయ్యండి” అంటూ భద్రంగ కొంగున ముడివేసి తెచ్చిన